

การศึกษาต้นทุนและความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ต้นแบบของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่*

THE STUDY COST AND SATISFACTION TOWARDS HMONG EMBROIDERED SOUVENIRS IN KANLAYANIWATTANA DISTRICT, CHIANG MAI

เสาวนีย์ รัฐนิธิคุณานนท์*, ไอรดา สูดสังข์, ณัฏฐธิดา เรืองธนพิบูลย์, นิตยา วันโสภา

Saowanee Ratnidhikunanon*, Irada Soodsung, Natthatida Roengthanapiboon, Nittaya Wonsopa

คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Faculty of Industrial Textiles and Fashion Design, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: saowanee.t@mutp.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาต้นทุนวัตถุดิบในการผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง (2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวอำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ 200 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก 3 แบบ ได้แก่ แบบที่ 1 ชุดเด็ก แบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี แบบที่ 3 กระเป๋า และแบบสอบถามการศึกษาความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ต้นแบบของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านความสวยงาม ด้านกรรมวิธีการผลิต การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาจากการคำนวณต้นทุนวัตถุดิบพบว่า ชุดที่ใช้วัตถุดิบมากที่สุด คือ แบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี มีต้นทุนวัตถุดิบ 1,398.33 บาท รองลง คือ แบบที่ 1 ชุดเด็ก มีต้นทุนวัตถุดิบ 789.66 บาท และแบบที่ 3 กระเป๋า มีต้นทุนวัตถุดิบ 705.68 บาท ผลการศึกษาความพึงพอใจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจ ต่อต้นแบบของที่ระลึก แบบที่ 3 กระเป๋า และแบบที่ 1 ชุดเด็ก ได้รับความพึงพอใจระดับมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.56 S.D. = 0.59) และ ($\bar{X}$ = 4.52 S.D. = 0.55) ตามลำดับ แบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี ได้รับความพึงพอใจระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.45 S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อด้านความสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านกรรมวิธีการผลิต โดยรวมทุกด้านได้รับความพึงพอใจในระดับมาก

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, ของที่ระลึก, ผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง

Abstract

This research has the objectives (1) to analyze the cost of materials used in the manufacturing of Hmong embroidered souvenirs prototypes in Kanlayaniwattana District (2) to investigate consumer satisfaction towards Hmong embroidered souvenir prototype by application of quantitative research methods. The samples used in the research were Thai tourists who traveled to Galyani Vadhana District, Chiang Mai Province. A number of 200 respondents were randomly selected (accidental sampling). The research tools were 3 different

types of souvenir product prototypes, namely type No. 1 children's dress, type No. 2 women's coat and type No.3 bag together with a questionnaire on the general satisfaction of tourists, utility aspect, aesthetic value and manufacturing process towards development of product prototypes of Hmong embroidered souvenirs in Kanlayaniwattana District Chiang Mai Province. The data were analyzed by using percentage, frequency, mean and standard deviation statistics. According to the material cost analysis, the coat that used the most materials was woman's coat type No.2 with cost 1,398.33 THB. Meanwhile, children's dress type No.1 was secondly placed in term of material consumption with cost 789.66 THB. The bag No.3 consumed less material with cost 705.68 THB. The results of the satisfaction study revealed that the respondents were satisfied with type No. 3, bag was evaluated with the highest mean ($\bar{X} = 4.56$ S.D. = 0.59), followed by type No. 1, children's dress was assessed with the highest mean ($\bar{X} = 4.52$ S.D. = 0.55) and type No.2, women's coat gained high average ($\bar{X} = 4.45$ S.D. = 0.65).

Keywords: Satisfaction, Souvenir, Hmong Embroidered Fabric

บทนำ

ปี 2565 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังคงต้องขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายภายใต้การเผชิญ สถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ทั่วโลก รวมไปถึงสถานะเศรษฐกิจ ที่ชะลอตัว ความผันผวนของอัตราเงินเฟ้อ และการแข่งขันของแต่ละประเทศในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ท่ามกลางสถานการณ์ที่ท้าทาย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ก็ยังคงมุ่งมั่นตั้งใจที่จะผลักดัน และปรับตัวภายใต้กระแสวิกฤตนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุตามวิสัยทัศน์ ททท. เป็นผู้นำในการส่งเสริม การท่องเที่ยวให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม (Preferred Destination) อย่างยั่งยืน เพื่อขับเคลื่อน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้อย่างต่อเนื่อง มั่นคง และยั่งยืน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2565)

ในการเดินทางท่องเที่ยววันนี้ นักท่องเที่ยว จะมีการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้า และบริการต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจึงจัดเป็นเป็นอีกหนึ่งธุรกิจ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการท่องเที่ยว เป็นธุรกิจหลักหรือที่เรียกว่าธุรกิจทางตรงที่ให้บริการ แก่นักท่องเที่ยว และมีความสำคัญก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากต่อ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของประเทศเกิดการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ให้แก่ประเทศ และท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง สามารถช่วยส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างงาน สร้างอาชีพให้แก่คนในท้องถิ่นอีก

อำเภอกัลยาณิวัฒนา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดเชียงใหม่ อยู่ใกล้เส้นทางไปอำเภอปาย สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นป่าและภูเขาสูงชันล้อมรอบ ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ สภาพป่าเป็นป่าเบญจพรรณ มีอากาศหนาวเย็นตลอดทั้งปี เป็นพื้นที่ป่าไม้และภูเขา มีแหล่งท่องเที่ยวมากมาย เช่น โครงการหลวงป่าสนวัดจันทร์ วัดจันทร์ จุดชมวิวพระธาตุ บ้านห้วยฮ่อม อ่างเก็บน้ำห้วยฮ่อม ศูนย์ศิลปาชีพบ้านวัดจันทร์ ป่าสนวัดจันทร์ เป็นป่าสนที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ในช่วงฤดูหนาวดินแดนกลางหุบเขาแห่งนี้ จะถูกปกคลุมไปด้วยหมอก และสายลมอันหนาวเย็น จุดชมวิวทะเลหมอกในแต่ละหมู่บ้าน เป็นการท่องเที่ยวแนวอนุรักษ์ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประชากรส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ ส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 95 คือชาวปกากะญอ ส่วนอีกร้อยละ 5 ที่เหลือแบ่งเป็นชาวม้ง ชาวลีซู่ และคนเมือง โดยประชากรในอำเภอส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกร รับจ้าง และงานฝีมือ โดยชาวม้งจะอาศัยอยู่ในตำบลแม่แดดมี 3 หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมด 3,958 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลแม่แดด, 2561) อำเภอนี้สามารถเดินทางได้ 2 เส้นทาง คือ เดินทางมาจากทางอำเภอปาย และเดินทางมาจากอำเภอสะเมิง ตำบลแม่แดดมีพื้นที่ติดกับอำเภอสะเมิง ซึ่งเป็นเส้นทางหลักที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางจากตัวเมือง

เชียงใหม่เพื่อไปเที่ยวอำเภอภักดีพัฒนา ทำให้หมู่บ้านชาวม้งมีการนำสินค้าพื้นถิ่นไปจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว ยังมีสินค้าที่ไม่หลากหลาย เช่น สตรอเบอร์รี่ ส้ม ผัก และมีการจำหน่ายของที่ระลึกประเภทผ้าปัก เสื้อผ้า ชุดชาวเขา กระเป๋า ของที่ระลึกมีทั้งที่ผลิตเอง และรับมาจากพ่อค้าคนกลางอีกทีหนึ่ง ทำให้สินค้ามีลักษณะเหมือนกันหมดทุกร้าน ทุกหมู่บ้าน ซึ่งเป็นสินค้าที่ไม่ได้สะท้อนอัตลักษณ์ชุมชนโดยแท้จริง ไม่มีการคิดต้นทุนของผลิตภัณฑ์ และตั้งราคาขายตามราคาตลาด จุดอ่อนสำคัญของสินค้าแบรนด์ท้องถิ่น และแบรนด์ไทยส่วนใหญ่เกิดจากการทำการตลาด โดยเฉพาะสินค้าที่ไม่มีเอกลักษณ์โดดเด่น คือ สินค้ามีลักษณะใกล้เคียงกัน ไม่มีความแตกต่าง บรรจุภัณฑ์หรือหีบห่อไม่สวยงามและทันสมัย นอกจากนี้ยังตั้งราคาไม่สอดคล้องกับต้นทุนของสินค้า ทำให้ประสบปัญหาทางการเงินจนเกิดภาวะขาดทุน รวมถึงการขาดช่องทางการจำหน่าย ส่งผลให้ผู้บริโภคไม่สามารถเข้าถึงสินค้า และไม่มีการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ ทำให้ผู้บริโภคไม่รู้จักแบรนด์และสินค้า (ณัดกิจ จันกิเสน, 2566) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ของที่ระลึกทางการท่องเที่ยวของชุมชนต้องคำนึงถึงพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยว ต้นทุนในการผลิตตลอดจนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเพื่อสร้างความแตกต่างและความยั่งยืน (กิตติกรณ์ บำรุงบุญ และปิยลักษณ์ โพธิ์วรรณ, 2563)

ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาต้นทุนวัตถุดิบ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ เป็นประโยชน์ในการตั้งราคา ปรับปรุงการผลิตเพื่อลดต้นทุน และความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ต้นแบบของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง อำเภอภักดีพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวัฒนธรรม และมีองค์ความรู้ในการปักผ้า และเครื่องแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่น โดยทางคณะผู้วิจัยได้ร่วมออกแบบและพัฒนาต้นแบบของที่ระลึกกับทางชุมชน เพื่อก่อให้เกิดการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจในการพัฒนาระดับคุณภาพชีวิตภายในชุมชนทำให้ชุมชนเข้มแข็ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาต้นทุนวัตถุดิบในการผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง อำเภอภักดีพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่กำหนดเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประกอบด้วยกลุ่มบุคคล 2 กลุ่ม

1.1 เพื่อศึกษาต้นทุนวัตถุดิบในการผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง กลุ่มผู้ให้ข้อมูล และขึ้นต้นแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบ คือกลุ่มสตรีผู้สูงอายุชาติพันธุ์ม้งที่มีภูมิลำเนา อยู่อำเภอภักดีพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 ท่าน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เฉพาะผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และทักษะด้านการปักผ้า

1.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวอำเภอภักดีพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 200 คน จากข้อมูลของศูนย์สนเทศภาคเหนือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวอำเภอภักดีพัฒนา รวม 2,905 คน ต่อปี (ศูนย์สนเทศภาคเหนือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2565) แต่ทั้งนี้ไม่มีสถิติที่ระบุจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอำเภอภักดีพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของคอกเรน (ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2543) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 5% เมื่อใช้สูตรคำนวณแล้วจะได้กลุ่มตัวอย่าง 384 คน แต่เนื่องจากสถานการณ์ไวรัสโคโรนา

2019 (COVID-19) ทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวลดลง และข้อจำกัดระยะเวลา ผู้วิจัยจึงของใช้กลุ่มตัวอย่างเพียง 200 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้

การศึกษาความพึงพอใจต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดเชียงใหม่ มีเครื่องมือในการวิจัยดังนี้

2.1 ต้นแบบของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง 3 แบบ ประกอบด้วย กระเป๋า 1 ใบ เสื้อคลุมสตรี 1 ตัว ชุดเด็ก 1 ชุด

2.2 แบบสอบถาม ความพึงพอใจต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดเชียงใหม่ โดยมี กลุ่มตัวอย่าง 200 คน เป็นลักษณะถามปลายเปิด (Open-Ended Form) โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) วิเคราะห์หาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อของที่ระลึก ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) วิเคราะห์หาค่าร้อยละ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดเชียงใหม่ ประเมินค่าระดับความคิดเห็นมากที่สุด 5 ระดับ (Likert scale) วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ด้วยวิธีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการพัฒนาแบบสอบถามจากการทบทวนวรรณกรรม ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้อง จากนั้นได้ทำการปรับปรุงตาม คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา และนำผลคะแนนที่ได้จาก ผู้เชี่ยวชาญมาจัดทำดัชนีความสอดคล้อง และใช้เกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง กลุ่มสตรีผู้สูงอายุชาติพันธุ์ม้ง อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ได้ข้อมูลต้นทุ่นวัตถุดิบที่ชัดเจน จากนั้นทำการสรุปผลการสัมภาษณ์ และรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจ และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

5.1 การศึกษาข้อมูล

ศึกษาข้อมูลจากเอกสารตำรางานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดเชียงใหม่

5.1.1 ต้นทุน (Cost) หมายถึง มูลค่าของทรัพยากรที่สูญเสียไปเพื่อให้ได้สินค้า หรือ บริการโดยมูลค่านั้นจะต้องสามารถวัดได้เป็นหน่วยเงินตรา (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2553)

การจำแนกต้นทุนตามลักษณะส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ ส่วนประกอบของต้นทุนที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด (Cost of a Manufactured Product) จะประกอบด้วยวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต (John A. Miller., 2020)

5.1.2 การคำนวณวัสดุหลัก วัสดุหลักในที่นี้ หมายถึง ผ้าตัวนอก (Shell fabric) การคำนวณหาพื้นที่แบบตัดใช้สูตรของศรีกานา พลอาสา (ศรีกานา พลอาสา, 2546) การคำนวณหาพื้นที่แบบตัด

ด้วยวิธีหาปริมาณพื้นที่แบบตัด (หน่วยเป็นนิ้ว) มีวิธีคิดดังนี้ 1) นำแบบตัดทุกชิ้นมาขีดเส้นโดยรอบให้เป็นสี่เหลี่ยม 2) วัดความกว้างและความยาวของแต่ละชิ้น 3) นำความกว้างและความยาวแต่ละชิ้นคูณกัน 4) นำผลรวมของทุกชิ้นมารวมกันจะได้ผลรวมของแบบตัด (หน่วยเป็นตารางนิ้ว) 5) ทำพื้นที่ให้เป็นความยาวโดยการใส่สูตร

$$= \frac{\text{พื้นที่รวมของแบบตัด}}{36 \text{ นิ้ว} \times \text{ความกว้างของหน้าผ้า}}$$

6) ผลลัพธ์ที่ได้โดยการลบออก 3-5% (ช่องว่างของแบบตัด) จะได้ปริมาณความยาวของเสื้อ 1 ตัว

5.1.3 การคำนวณหาวัสดุรอง วัสดุรอง คือ วัสดุประกอบเสื้อผ้า ได้แก่ ผ้ารองใน ผ้าซับใน ชิพ กระดุม ลูกไม้ ด้าย ฯลฯ เข็มจักรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มฝีเข็มกุญแจ (Lockstitches: Class 300) และกลุ่มฝีเข็มลูกโซ่ (Chainstitches: Class 100) กลุ่มฝีเข็มกุญแจ มีการคำนวณใช้สูตรดังนี้

$$T = \frac{350 (2A) + (2B)}{A}$$

L	=	ความยาวของแนวฝีเข็ม	350 มม.
A	=	ความยาวฝีเข็ม (หนึ่งฝีเข็ม)	2.5 มม.
B	=	ความหนาของวัสดุที่เย็บ	1 มม.

$$T = \frac{350 (2 \times 2.5) + (2 \times 1)}{2.5}$$

$$= \frac{350 (5 + 2)}{2.5}$$

$$\text{ความยาว} = 980 \text{ มม. (9.80 ซม.)}$$

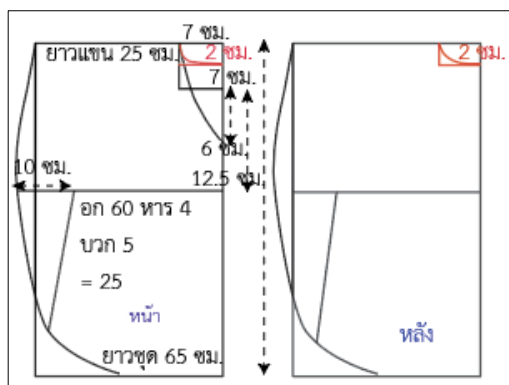
หมายเหตุ บวกการสูญเสีย 5 - 8 เปอร์เซ็นต์

5.2 การขึ้นต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง อำเภอภักดีนิคม จังหวัด เชียงใหม่

จากการศึกษาข้อมูล และการลงพื้นที่เพื่อผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง อำเภอภักดีนิคม จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยศึกษาเฉพาะรูปแบบของที่ระลึกประเภทของใช้ ผู้วิจัยได้ร่วมกับคนในชุมชนออกแบบต้นแบบสินค้าที่ระลึก โดยการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non-Structured interview) จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญออกแบบร่างผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ที่เหมาะสมเพื่อขึ้นเป็นต้นแบบ ได้รูปแบบต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึก 3 แบบ ดังนี้ คือ รูปแบบที่ 1 ชุดเด็ก รูปแบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี รูปแบบที่ 3 กระเป๋า ซึ่งต้นแบบผลิตภัณฑ์ ทั้ง 3 รูปแบบ จะมีลักษณะแบบตัด และขั้นตอนการตัดเย็บที่ไม่มีความซับซ้อนมาก เพื่อให้เหมาะกับทักษะของคนในชุมชน โดยมีขั้นตอนการขึ้นต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ดังนี้

5.2.1 ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 1 ชุดเด็ก

5.2.1.1 วิธีสร้างแบบตัดต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 1 ชุดเด็ก ขนาดตัวที่ใช้ขึ้นต้นแบบ เด็ก 6 ปี รอบอก 60 ซม. ยาวหน้า 25 ซม. ยาวแขน 25 ซม. ยาวชุด 65 ซม.

ภาพที่ 1 วิธีสร้างแบบตัดต้นแบบสินค้าที่ระลึก
แบบที่ 1 ชุดเด็ก

ภาพที่ 2 ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 1 ชุดเด็ก

ลักษณะชุดต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 1 ชุดเด็ก เป็นชุดแซกยาวคอวี ใช้ผ้า 2 ผืน มาเย็บประกบกัน ด้านหน้าได้ออกสอดด้วยเชือกเพื่อรัด ด้านหลังใส่ยางยืดหนึ่งแถว เพื่อให้ดูมีทรงทรง ชายกระโปรงโค้งทั้งหน้าและหลัง ตกแต่งด้วยผ้าปักตำแหน่งชายกระโปรงด้านซ้าย จำนวน 6 ดอก แทรกด้วยปอมปอม ตกแต่งผ้าปักปลายแขนข้างละ 1 ดอกและติดพู่ข้างละ 1 ตกแต่งด้วยผ้าปักกลางหลัง 1 ดอก

5.2.1.2 การคำนวณหาพื้นที่แบบตัดด้วยวิธีหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 1 ชุดเด็ก

ตารางที่ 1 การคำนวณหาพื้นที่แบบตัดด้วยวิธีหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 1 ชุดเด็ก (ผ้าหน้ากว้าง 35 นิ้ว)

ชิ้นงาน	กว้าง X ยาว (นิ้ว)	จำนวนชิ้น	พื้นที่ต่อชิ้น
เสื้อ หน้า หลัง	27.2 X 52	1	1,414.40 ตารางนิ้ว
ผ้าปิดทับเชือกด้านหน้า	1 X 7.2	2	14.4 ตารางนิ้ว
ผ้าปิดทับยางยืดด้านหลัง	1 X 16	1	16 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด			1,444.8 ตารางนิ้ว

จากตารางที่ 1 ได้ปริมาณพื้นที่แบบตัดต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 1 ชุดเด็ก ได้ปริมาณพื้นที่ 1,444.8 ตารางนิ้ว ใช้ผ้า 1.15 หลา

ตารางที่ 2 การคำนวณหาปริมาณความยาวของเส้นด้าย ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 1 ชุดเด็ก

รายการเย็บ (ผิเข็มกัญแจ)	ความหนาของวัสดุที่เย็บ (มิลลิเมตร)	ความยาวแนวผิเข็ม (มิลลิเมตร)
กั๊นรอบคอ	1	510
กั๊นรอบชายเสื้อ	1	1,800
เย็บรอบวงแขน	1	1,080
	$3,390 (2 \times 2.5) + (2 \times 1) = 9,492$	
	2.5	
เย็บผ้าปิดทับเชือก	2	360
เย็บผ้าปิดทับยางยืด	2	800
เย็บวงรอบผ้าปัก	2	1,170

ตารางที่ 2 การคำนวณหาปริมาณความยาวของเส้นด้าย ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 1 ชุดเด็ก (ต่อ)

รายการเย็บ (ฝั้เข็มกุญแจ)	ความหนาของวัสดุที่เย็บ (มิลลิเมตร)	ความยาวแนวฝั้เข็ม (มิลลิเมตร)
ติดพู่ และ ปอม ปอม	2	270
$2,600 (2 \times 2.5) + (2 \times 2) = 9,360$		
2.5		
บวกการสูญเสีย 5 เปอร์เซ็นต์ 18,852 + 5 %		
รวมความยาว 19,742		
หมายเหตุ: ด้าย 1 หลอดมีความยาว 550 เมตร		

จากตารางที่ 2 การคำนวณหาปริมาณความยาวของเส้นด้าย ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 1 ชุดเด็ก ใช้เส้นด้ายปริมาณ 19,742 มิลลิเมตร หรือ 19.74 เมตร

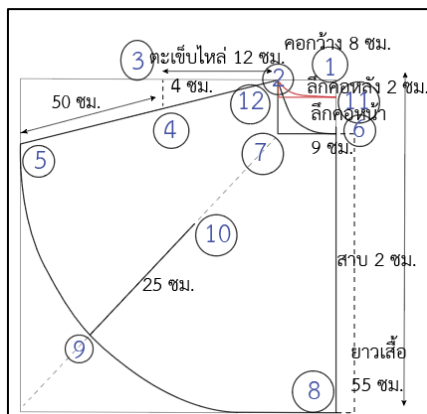
ตารางที่ 3 การคำนวณต้นทุนวัตถุดิบ ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 1 ชุดเด็ก

รายการ	ขนาด/ปริมาณ ที่ใช้	ราคา	ราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าใยกล้วยง (หลา)	1.15	500	575
ผ้าก๊วย (หลา)	1.96	1.49	2.92
เชือก (หลา)	1.8	1.49	2.68
ผ้าปัก (ชิ้น)	9	20	180
ปอม ปอม (อัน)	16	0.5	8
พู่ (อัน)	2	10	20
ยางยืด (ซม.)	24	0.03	0.72
ด้าย (เมตร)	19.74	0.02	0.34
รวม			789.66

จากตารางที่ 3 การคำนวณต้นทุน ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 1 ชุดเด็ก พบว่ามีต้นทุนวัตถุดิบ 789.66 บาท

5.2.2 ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี

5.2.2.1 วิธีสร้างแบบตัดต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี

ภาพที่ 3 วิธีสร้างแบบตัดต้นแบบ สินค้าที่ระลึกแบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี

ภาพที่ 4 ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 2 เสื้อคลุมสำหรับสตรี

ลักษณะชุดต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 2 เสื้อคลุมสำหรับสตรี มีลักษณะคอลกลม แขนยาว ผ่าหน้า ติดกระดุมด้านหน้า ลักษณะเสื้อเป็นทรงกลมโดยใช้ผ้า 2 ผืน มีแบบตัดเป็นทรงกลมเย็บประกบกัน ตกแต่งด้วยผ้าปัก และ ปอม ปอม รอบปลายแขน รังคุดปิ่นรังคุดลักษณะชาติพันธุ์

5.2.2.2 การคำนวณหาพื้นที่แบบตัดด้วยวิธีหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี

ตารางที่ 4 การคำนวณหาพื้นที่แบบตัดด้วยวิธีหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี (ผ้าหน้ากว้าง 35 นิ้ว)

ชิ้นงาน	กว้าง X ยาว (นิ้ว)	จำนวนชิ้น	พื้นที่ต่อชิ้น
เสื้อชิ้นหน้า	28 X 22	2	1,232 ตารางนิ้ว
เสื้อชิ้นหลัง	56 X 22	1	1,232 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด			2,464 ตารางนิ้ว

จากตารางที่ 4 ได้ปริมาณพื้นที่แบบตัดต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี ได้ปริมาณพื้นที่ 2,464 ตารางนิ้ว ใช้ผ้า 1.95 หลา

ตารางที่ 5 การคำนวณหาปริมาณความยาวของเส้นด้าย ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี

รายการเย็บ (ผิเช้มกุด)	ความหนาของวัสดุที่เย็บ (มิลลิเมตร)	ความยาวแนวผิเช้ม (มิลลิเมตร)
ต่อกลางแขนหน้า และ หลัง (เข้าถั่ว)	1	2,560
ก้นรอบคอ (ก้นหลบ)	1	960
เย็บสาบคอหน้า	1	960
พับริมปลายแขน และ ชายเสื้อ		3,600
เย็บวงแขน		6,760
$14,840 (2 \times 2.5) + (2 \times 1) = 41,552.0$		
2.5		
ติดรังคุด	2	50
ติดกระดุม	2	50
เย็บวงรอบผ้าปัก	2	3,600
ติดพู และ ปอม ปอม	2	450
$4,150 (2 \times 2.5) + (2 \times 2) = 14,940.0$		
2.5		
บวกการสูญเสีย 5 เปอร์เซ็นต์ 56,492.0 + 5 %		
รวมความยาว 56,492		

หมายเหตุ: ด้าย 1 หลอดมีความยาว 550 เมตร

จากตารางที่ 5 การคำนวณหาปริมาณความยาวของเส้นด้าย ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี ใช้เส้นด้ายปริมาณ 56,492 มิลลิเมตร หรือ 56.49 เมตร

ตารางที่ 6 การคำนวณต้นทุนวัตถุดิบ ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี

รายการ	ขนาด/ปริมาณ ที่ใช้	ราคา	ราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าใยแก้ว (หลา)	1.95	500	975
ผ้าก๊วย (หลา)	0.48	1.49	0.71
กระดุม (รัง)	5	1	5
รังคุด (เม็ด)	5	0.5	2.5

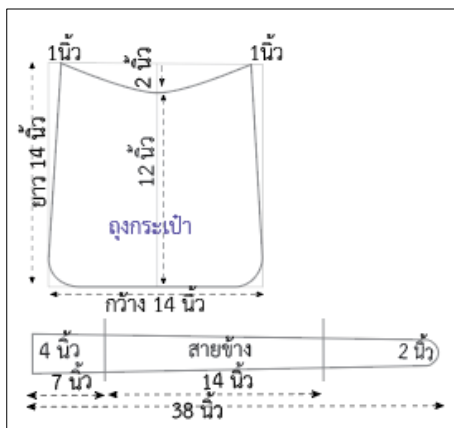
ตารางที่ 6 การคำนวณต้นทุนวัตถุดิบ ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี (ต่อ)

รายการ	ขนาด/ปริมาณ ที่ใช้	ราคา	ราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าปัก (ชิ้น)	19	20	380
ปอม ปอม (อัน)	28	0.5	14
ฟู่ (อัน)	2	10	20
ด้าย (เมตร)	56.49	0.02	1.12
รวม			1,398.33

จากตารางที่ 6 การคำนวณต้นทุน ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี พบว่ามีต้นทุนวัตถุดิบ 1,398.33 บาท

5.2.3 ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 3 กระเป๋า

5.2.3.1 วิธีสร้างแบบตัดต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 3 กระเป๋า

ภาพที่ 5 แบบตัดต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 3 กระเป๋า

ภาพที่ 6 ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 3 กระเป๋า

ลักษณะต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 3 กระเป๋า เป็นกระเป๋าสะพายข้าง สายกระเป๋า และข้างกระเป๋าใช้ผ้าผืนเดียวกัน สายกระเป๋าไม่ได้เย็บต่อกันใช้วิธีมัด ตัวกระเป๋าทกแต่งด้วยลายปักด้านหน้า 6 ดอก และติดฟู่ตามดอก 3 อัน

5.2.3.2 การคำนวณหาพื้นที่แบบตัดด้วยวิธีหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 3 กระเป๋า

ตารางที่ 7 การคำนวณหาพื้นที่แบบตัดด้วยวิธีหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 3 กระเป๋า (ผ้าหน้ากว้าง 35 นิ้ว)

ชิ้นงาน	กว้าง X ยาว (นิ้ว)	จำนวนชิ้น	พื้นที่ต่อชิ้น
กระเป๋า หน้า และ หลัง	14 X 14	2	392 ตารางนิ้ว
สาย	4 X 38	2	304 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด			696 ตารางนิ้ว

จากตารางที่ 7 ได้ปริมาณพื้นที่แบบตัดต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 3 กระเป๋า ได้ปริมาณพื้นที่ 696 ตารางนิ้ว ใช้ผ้า 1.15 หลา

ตารางที่ 8 การคำนวณหาปริมาณความยาวของเส้นด้ายต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 3 กระเป๋า

รายการเย็บ (ฝีเข็มกุญแจ)	ความหนาของวัสดุที่เย็บ (มิลลิเมตร)	ความยาวแนวฝีเข็ม (มิลลิเมตร)
เย็บต่อสาย	1	203
เย็บถุงกระเป๋า หน้า หลัง ติดกับสาย	1	3,606.80
พับริม สาย และ ปากกระเป๋า	1	4,673
$8,482.8 (2 \times 2.5) + (2 \times 1) = 20,358.72$		
2.5		
เย็บวงรอบผ้าปัก	2	1,905.00
$1,905 (2 \times 2.5) + (2 \times 2) = 6,858.00$		
2.5		
บวกการสูญเสีย 5 เปอร์เซ็นต์ 27,216.72 + 5 %		
รวมความยาว 34,453.05		

หมายเหตุ: ด้าย 1 หลอดมีความยาว 550 เมตร

จากตารางที่ 8 การคำนวณหาปริมาณความยาวของเส้นด้าย ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 3 กระเป๋า ใช้เส้นด้าย ปริมาณ 34,453.05 มิลลิเมตร หรือ 34.45 เมตร

ตารางที่ 9 การคำนวณต้นทุนวัตถุดิบ ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 3 กระเป๋า

รายการ	ขนาด/ปริมาณที่ใช้	ราคา	ราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าใยแก้ว (หลา)	1.15	500	575
ผ้าปัก (ชิ้น)	5	20	100
ฟู่ (อัน)	3	10	30
ด้าย (เมตร)	34.45	0.02	0.68
รวม			705.68

จากตารางที่ 9 การคำนวณต้นทุน ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 3 กระเป๋า พบว่ามีต้นทุนวัตถุดิบ 705.68 บาท

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ต้นแบบของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ ได้ผลการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาต้นทุนวัตถุดิบในการผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ จากผลการศึกษา สามารถสรุปต้นทุนวัตถุดิบในการผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ได้ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ต้นทุนวัตถุดิบต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง

ต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	ปริมาณผ้าที่ใช้ (หลา)	ปริมาณเส้นด้ายที่ใช้ (เมตร)	ต้นทุนวัตถุดิบ (บาท)
แบบที่ 1 ชุดเด็ก	1.15 หลา	19.74 เมตร	789.66 บาท
แบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี	1.95 หลา	56.49 เมตร	1,398.33 บาท
แบบที่ 3 กระเป๋า	1.15 หลา	34.45 เมตร	705.68 บาท

จากตารางที่ 10 พบว่าแบบที่ใช้ต้นทุนวัตถุดิบมากที่สุด คือ แบบที่ 2 เสื่อคลุมสตรี ใช้ต้นทุนวัตถุดิบทั้งหมด 1,398.33 บาท

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อด้านแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีสถานภาพ สมรส ระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานทั่วไป มีรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด และรู้จักอำเภอภักดีพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ จากช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) ส่วนใหญ่เคยซื้อเคยใช้สินค้าจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวอำเภอภักดีพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่จะแนะนำให้บุคคลอื่นมาเที่ยวต่อ

ตารางที่ 11 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามต่อด้านแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง

รายการประเมิน	แบบที่ 1 ชุดเด็ก			แบบที่ 2 เสื่อคลุมสตรี			แบบที่ 3 กระเป๋า		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. รูปแบบเหมาะสมกับการใช้งาน	4.81	0.48	มากที่สุด	4.57	0.72	มากที่สุด	4.74	0.58	มากที่สุด
2. เหมาะสมที่จะซื้อเป็นของฝากของที่ระลึก	4.66	0.55	มากที่สุด	4.43	0.82	มาก	4.67	0.62	มากที่สุด
รวม	4.73	0.52	มากที่สุด	4.50	0.77	มากที่สุด	4.70	0.60	มากที่สุด
ด้านความสวยงาม									
1. มีความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	4.49	0.58	มาก	4.61	0.59	มากที่สุด	4.71	0.51	มากที่สุด
2. มีความสวยงามประณีต	4.46	0.50	มาก	4.40	0.53	มาก	4.45	0.53	มาก
3. สีสดใสสวยงาม	4.35	0.59	มาก	4.15	0.63	มาก	4.29	0.64	มาก
รวม	4.47	0.54	มาก	4.38	0.58	มาก	4.48	0.56	มากที่สุด
ด้านกรรมวิธีการผลิต									
1. ใช้วัสดุในท้องถิ่น	4.42	0.59	4.42	4.52	0.65	มากที่สุด	4.53	0.64	มากที่สุด
2. วัสดุมีความแข็งแรงทนทาน	4.48	0.59	4.48	4.50	0.56	มาก	4.52	0.56	มากที่สุด
รวม	4.45	0.59	มาก	4.51	0.61	มากที่สุด	4.52	0.60	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.52	0.55	มากที่สุด	4.45	0.65	มาก	4.56	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจ ต่อด้านแบบของที่ระลึก แบบที่ 3 กระเป๋า และแบบที่ 1 ชุดเด็ก มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.56, 4.52 ตามลำดับ โดยแบบที่ 2 เสื่อคลุมสตรี ได้รับความพึงพอใจระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.45 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านกรรมวิธีการผลิต พบว่าทุกด้าน ได้รับความพึงพอใจในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ต้นแบบของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง อำเภอภักดีพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาด้านต้นทุนวัตถุดิบในการผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง จากการศึกษาวิจัย ได้ต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง 3 แบบ คือ ต้นแบบสินค้าที่ระลึกแบบที่ 1 ชุด

เด็ก แบบที่ 2 เลื้อยคลานแบบที่ 3 กระเป๋ และจากการคำนวณต้นทุนวัตถุดิบพบว่า แบบที่ 1 ชุดเด็ก มีต้นทุนวัตถุดิบ 789.66 บาท แบบที่ 2 เลื้อยคลานแบบที่ 3 กระเป๋ มีต้นทุนวัตถุดิบ 1,398.33 บาท แบบที่ 3 กระเป๋ มีต้นทุนวัตถุดิบ 705.68 บาท แบบที่มีต้นทุนวัตถุดิบสูงสุด คือ แบบที่ 2 เลื้อยคลานแบบที่ 3 กระเป๋ เพราะเป็นต้นแบบที่มีขนาดใหญ่ จึงทำให้ใช้ต้นทุนวัตถุดิบสูง ทั้งนี้เห็นว่าต้นทุนวัตถุดิบทุกตัวสูงอาจเป็นทางผู้วิจัยซื้อวัตถุดิบในราคาค้าปลีกจึงทำให้มีราคาสูงแต่หากทางชุมชนผลิตเป็นจำนวนมาก มีการสั่งวัตถุดิบเป็นจำนวนมากก็จะทำให้ต้นทุนวัตถุดิบลดลง ในการศึกษาต้นทุนวัตถุดิบในการผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์นี้เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ทางชุมชนในการตั้งราคาสินค้า เพื่อสร้างความได้เปรียบให้กับทางชุมชน เนื่องจากที่ผ่านมาชุมชนตั้งราคาตามท้องตลาด สอดคล้องกับกับงานวิจัยของ กิ่งกนก รัตนมณี และคณะ การกำหนดราคาขายโดยเปรียบเทียบกับต้นทุน สรุปได้ว่า กลุ่มสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ ใช้การกำหนดราคาโดยพิจารณาจากคู่แข่งรายอื่น เปรียบเทียบ และนำต้นทุนการผลิตสินค้ามาใช้ประกอบ ในการกำหนดราคาขาย แต่ทางกลุ่มสินค้าไม่ได้นำต้นทุน การผลิตทั้งหมดมาคำนวณจึงทำให้มีหลายกลุ่มผลิตภัณฑ์ ประสบผลขาดทุนจากการตั้งราคาขายต่ำกว่าต้นทุน (กิ่งกนก รัตนมณี และคณะ, 2560) ยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อรุมา สำลี และคณะ พบว่าผู้ผลิตสินค้าชุมชนนอกจากจะประสบปัญหาด้านผลิตภัณฑ์และด้านการตลาดแล้ว ผู้ผลิตสินค้าชุมชนมีจุดอ่อนด้านการจัดทำระบบบัญชีที่ครบถ้วน และขาดความรู้เรื่องการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ตั้งแต่เริ่มผลิตสินค้า จึงไม่ทราบต้นทุนผลิตภัณฑ์ที่แท้จริง ซึ่งบางกลุ่มก็มีการตั้งราคาสินค้าสูงเกินไป และบางกลุ่มก็ตั้งราคาสินค้าโดยไม่คำนึงถึงต้นทุน ส่งผลให้กลุ่มผู้ผลิตประสบภาวะขาดทุนจากการจำหน่ายและขาดสภาพคล่องทางการเงิน (อรุมา สำลี และคณะ, 2565) สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สมิต์ นิยะสม การดำเนินกิจการมีการแข่งขันอย่างมาก หากต้องการให้กิจการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันกับคู่แข่ง ฝ่ายบริหารต้องทราบต้นทุนที่แท้จริงของผลิตภัณฑ์ เพราะหากทราบต้นทุนของผลิตภัณฑ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง จะทำให้กิจการสามารถดำเนินกิจการได้ในสถานะที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงได้ (สมิต์ นิยะสม, 2562) และยังสอดคล้องกับ ธวัชชัย มงคลสกุลฤทธิ์ หลักการพื้นฐานในการกำหนดราคา ก่อนที่จะวางแผนด้านราคาจะต้องมีความเข้าใจในเรื่องของต้นทุนอย่างถ่องแท้ นอกจากต้นทุนคงที่แล้ว ยังต้องเข้าใจต้นทุนผันแปร ต้นทุนด้านการขาย เป็นต้น ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับต้นทุนจะเป็นตัวกำหนดแนวทางด้านราคา (ธวัชชัย มงคลสกุลฤทธิ์, 2550)

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง

ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการศึกษาคำถามความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ต้นแบบของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านความสวยงาม ด้านกรรมวิธีการผลิต ต้นแบบสินค้าของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้งทั้ง 3 แบบ โดยรวมได้รับความพึงพอใจระดับมาก และมากที่สุด อาจเป็นเพราะต้นแบบสินค้าของที่ระลึกทั้ง 3 แบบ ถูกพัฒนามาจากผ้าปักของเดิมที่มีสีสันสวยงาม มีความเป็นอัตลักษณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิชา ศรพรหม และคณะ เรื่องการศึกษาและออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าปักอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ พบว่าด้านอัตลักษณ์ของผ้าปักกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง ที่สามารถแสดงถึงอัตลักษณ์ของผ้าปักกลุ่มชาติพันธุ์ม้งได้แก่ เนื้อผ้าใยถัก การเขียนเทียน และลายปัก โดยที่กลุ่มชาติพันธุ์ม้ง ได้ทอใช้กันเองในชุมชนและได้ถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลังต่อไป และผู้วิจัยเลือกใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่น และมีกรรมวิธีการผลิตที่ไม่ซับซ้อนเหมาะสมกับทักษะของผู้สูงอายุ (สุธิชา ศรพรหม และคณะ, 2559) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวภัทร ศรีจงแสง เรื่องการพัฒนาสินค้าที่ระลึกทางการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านบากชุม ตำบลโนนกอ อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี สามารถแบ่งความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสินค้าที่ระลึกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการสะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ความต้องการอยู่ในระดับมาก 2) ด้านคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ ความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ด้านคุณค่าของงานศิลปะและความงาม ความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด (สุวภัทร ศรีจงแสง, 2561)

ต้นแบบสินค้าที่ระลึกที่ได้รับความพึงพอใจระดับมากที่สุด คือ แบบที่ 3 กระเป๋ ($\bar{X}$ = 4.56 S.D. = 0.59) ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านได้รับความพึงพอใจระดับมากที่สุด โดยด้าน

ที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านประโยชน์ใช้สอย ($\bar{X} = 4.70$ S.D.0.60) ได้แก่ รูปแบบเหมาะสมกับการใช้งาน เหมาะสมที่จะซื้อเป็นของฝากของที่ระลึก รองลงมา คือ ด้านกรรมวิธีการผลิต ($\bar{X} = 4.56$ S.D.0.60) ได้แก่ มีความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น มีความสวยงามประณีต สีสันสวยงาม และด้านความสวยงาม ($\bar{X} = 4.48$ S.D.0.56) ได้แก่ ใช้วัสดุในท้องถิ่น วัสดุมีความแข็งแรงทนทาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรดาว ไชยหล่อ และจรรยา ทรงพระ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของขวัญของที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองเกาะยอ จังหวัดสงขลา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจรอบรูปแบบที่ 1 ด้านความสวยงามและความสะดวกในการใช้งานมากกว่า กรอบรูปแบบที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับพวงกุญแจ และ แม่เหล็กติดตู้เย็น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจ พวงกุญแจ และแม่เหล็กติดตู้เย็นแบบที่ 2 มากกว่าแบบที่ 1 ทั้งสามด้าน ได้แก่ ด้านความมีเอกลักษณ์ ด้านความสวยงาม และ ด้านความสะดวกในการใช้งาน โดยมีความพึงพอใจมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ฉัตรดาว ไชยหล่อ และจรรยา ทรงพระ, 2560)

ต้นแบบสินค้าที่ระลึกที่ได้รับความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ แบบที่ 2 เสื้อคลุมสตรี ($\bar{X} = 4.45$ S.D.= 0.65) อาจเป็นเพราะรูปแบบของสินค้าไม่ค่อยเหมาะที่จะซื้อเป็นของฝากของที่ระลึก และความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โอกาสที่ใช้สินค้านั้นมีน้อยกว่า กระเป๋า และ ชุดเด็ก

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาต้นทุนวัตถุดิบในการผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง พบว่าแบบที่มีต้นทุนสูงที่สุด คือ เสื้อคลุมสตรี เนื่องจากเป็นแบบที่มีขนาดใหญ่กว่าอีก 2 แบบ จากการศึกษาด้านต้นทุนวัตถุดิบในงานวิจัยนี้ ทางชุมชนสามารถนำไปเป็นแนวทางประกอบการตั้งราคาสินค้าได้ ควรมีการศึกษาเรื่องของต้นทุนการผลิตทั้งหมดเพื่อเป็นตัวอย่างในการกำหนดราคาสินค้าให้กับทางชุมชน และจากการศึกษาความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ต้นแบบของที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ต้นแบบของที่ระลึกที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ชุมชนสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดผลิตเป็นสินค้าที่ระลึกเพื่อจำหน่ายได้ ควรมีการศึกษาต้นแบบของที่ระลึกประเภทอื่นด้วย เช่น ของประดับตกแต่ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้มีการจัดอบรมพัฒนาฝีมือให้คนในชุมชนเพื่อสามารถผลิตสินค้าที่มีความหลากหลาย มีความซับซ้อนมากกว่านี้

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาต้นแบบสินค้าที่ระลึกจากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ ขอขอบคุณงบประมาณสนับสนุนทุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เอกสารอ้างอิง

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2565). รายงานประจำปี 2565 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. เรียกใช้เมื่อ 1 มกราคม 2566 จาก https://api.tat.or.th/upload/live/about_tat/9565pdf
- กึ่งกนก รัตนมณี และคณะ. (2560). การศึกษาการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดตรัง. วารสารการจัดการสมัยใหม่, 15(1), 75-84.
- กิตติกรณ์ บำรุงบุญ และปิยลักษณ์ โพธิวรรณ. (2563). การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่สะท้อนอัตลักษณ์ท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคามเพื่อยกระดับมูลค่าทางเศรษฐกิจ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 40(2), 7-24.

- ฉัตรดาว ไชยหล่อ และจริยา ทรงพระ. (2560). การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของข้าวของที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองเกาะยอ จังหวัดสงขลา. ใน รายงานการวิจัย. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.
- ณัฏกิจ จันกิเสน. (2566). เปิดผลวิจัยทำไมแบรนด์ไทยถึงไม่ปังพร้อม 5 รหัสลับนำทางหลุดพ้นกับดักธุรกิจ. เรียกใช้เมื่อ 1 มกราคม 2566 จาก <https://thestandard.co/thai-brand-research/>
- ธวัชชัย มงคลสกุลฤทธิ์. (2550). คัมภีร์การตั้งราคาสินค้า. กรุงเทพมหานคร: ไอ เอ็ม บุคส์.
- ธีรวิทย์ เอกะกุล. (2543). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศรีกาจนา พลอาสา. (2546). การตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปเชิงอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร: สร้างสรรค์บุ๊ค.
- ศูนย์สนเทศภาคเหนือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2565). แหล่งท่องเที่ยวอำเภอภักดีพัฒนา. เรียกใช้เมื่อ 7 กรกฎาคม 2566 จาก <http://library.vmu.ac.th/ntic>
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2553). การจัดการความรู้กับนวัตกรรม. กรุงเทพมหานคร: สามลดา.
- สมิทธิ์ นิยะสม. (2562). การใช้ระบบต้นทุนกิจกรรมเพื่อวางแผนการผลิต กรณีศึกษา บริษัทผลิตอุปกรณ์การแพทย์. ใน วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการงานวิศวกรรม. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุธิชา ศรพรหม และคณะ. (2559). การศึกษาและออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าปักอัตลักษณ์ชาติพันธุ์. วารสารวิชาการ ศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 7(2), 111-123.
- สุวิภัทร ศรีทองแสง. (2561). การพัฒนาสินค้าที่ระลึกทางการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านบากชุม ตำบลโนนก่อ อำเภอสิรินคร จังหวัดอุบลราชธานี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 9(2), 20-47.
- องค์การบริหารส่วนตำบลแม่แดด. (2561). ประชากรตำบลแม่แดด. เรียกใช้เมื่อ 3 ตุลาคม 2565 จาก <http://maedad.go.th/index.php?mod=ZGL5&typeMQ>
- อรอุมา สำลี และคณะ. (2565). การวิเคราะห์ต้นทุนผลิตภัณฑ์ใหม่ของผลิตภัณฑ์ชุมชน อำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 9(2), 58-77.
- John A. Miller. (2020). Model your way to better business performance. Journal of Business Economics and Management, 21(2), 564-592.